

לחגי ושולה, נועם ושגיא שלום במרחקים.

זה היה אמש, אתמול אחה"צ עד אחרי חצות. 50 שנים לביה"ס שלנו. כ"ה בתשרי תש"ב 1941 ובית השיטה – בת-מיצווה.... מקבוצת "אלון", שעולה מהגן לכיתה א' – אלינקה - ואני מקבל את "אלון" בכיתה ה'. ה'ו'-ז' (בר-מיצווה ראשון בבית-השיטה: 1944). זה עתה סיימתי שנתיים מרתקות וכה מיוחדות עם הנוער הצ'כי / 43-1942: בי"ס "טיץ" יגור / והופ – למחזור הילדים הראשון שלנו, בלי סמינר מורים, בלי אוניברסיטה, בלי – רק לפי החלטות האסיפה. כל ידיעותיי – מביה"ס הריאלי בחיפה, ואהבתי לילדים ונערים, בניסיון של מדריך, מאז ההדרכה ב"צופים" ובעיקר במחנות העולים...

חוויות חינוכיות שלי, וגם של חניכיי כולם – דומני שלא איכזבתי לאורך כל הדרך החינוכית, עם כל הקשת של החניכים – זה, אולי, האוצר, הניסיון והזיכרונות היקרים שאני נושא עימי – מאז ועד מסיבת חג היובל של אתמול – מי האמין שנגיע לציון אירוע חינוכי כזה, בהיקף כזה, ובהעמדה כזו: בי"ס על רצף, מ'א' עד י"ב –

כאן באים דברי עזריה אלון במסיבה, נתונים מעודכנים עד 1990, יש מה ללמוד מהם.

נקבעתי להיות תורן בשער בין 5-4 לפנות ערב, להקביל את בני המחזורים שבאים מהחוג, עם ציפורן אדום, עם תווית (מצורפת), עם דף הסברה. עד שהמכונית נעצרת – אינך יודע מי הבא. הם, הוא – הנהג – מזהה אותי ומחייך – ואני משתהה ומתאמץ לזהות, ואז נופלות המחיצות של הזמן - -

ועל הדשא הגדול: מרכזי מיפגש למחזורים. שם הכיתה, כיסאות פלסטיק צבעוניים, שולחן אוכל עם כל-טוב (לא נקניקיות!) – עוף, שניצל, אורז חם ובו שקדים וצימוקים, ופטריות וסלטים ופחיות שתייה קרות, בשפע, כמו שבית-השיטה יודעת להיות ברוחב-לב, גם בימי מצוקה כלכלית.

הפרוזדור לחג התחיל, כפי המסורת של בית-השיטה, בארוחת-בוקר: מפות, פרחים, קישוט, ברכות, ושוב – ארוחת בוקר כזו גם ב"חמישה כוכבים" לא מקבלים – וסרטים מאז – מחג השישים – מההכנות לחג זה – מוקרנים בווידאו, ועלון "שיטים", שכולו וזיכרונות, ובמועדון 50 מחזורים (עד כיתה י"ב תשנ"ה –

עיצוב גראפי מעולה, כל מחזור ושלבי תצלומים, עם שמות כל אנשי המחזור המסיים –

יש רק בית-ספר קיבוצי אחד בכל התנועה הקיבוצית, שהיה לו ויש לו בי"ס עם רצף של א'-י"ב משך 50 שנים – וזו כמות, זה כוח, זה ביטחון, זה אופטימיות בעתיד. תמיד הייתי גאה שבנינו אינם מצטרפים לביס אזורי, אלא שביה"ס הוא בבית. לא נוסעים לבית-הספר, אלא ביה"ס הוא מעגל בתוך מעגל, על ציר קונצנטי: משפחה/ כיתה-בי"ס/ קיבוץ – חברה – חצר – עבודה/: זה משולש אורגאני סגור (חגי ודאי זוכר מה היה נושא עבודת-הגמר שלו בכיתה י"ב). זו תפישת היסוד של מורנו סגל. רק קיבוץ גדול כמו בית-השיטה, רק קיבוץ שהבין שילדים רבים לכל משפחה (על אף כל המצוקות!), שרק מיטב כוח-האדם לרשות החינוך – אלה יחד יגבירו כוחו ועתידו יותר מכל צירוף ומאמץ. זה הוכח. (בניר-דוד, בסוף השלושים, בראשית הארבעים, קבעו באסיפה מתי אפשר למשפחה לעשות ילד ראשון, ולא יותר, בגלל המצוקה הכלכלית...)

תפישת הקיבוץ הגדול – ניצחה בבית-השיטה בגדול. לכן כה מצער וכואב שמחזורים אחרונים, הבנים מהמחזורים עזבו, הזוגות שנותרו בבית – פחתו, הילודה - 9 לשנה, – עם מיספר קטן כזה אי אפשר לקיים כיתה נורמאלית... לכן הגנים מתרוקנים והופכים למועדונים, מחברים שני גנים, ולכן 3-1992 תשנ"ג: השנה הבאה, מתחילה ספירה חדשה, מיבנה חדש של ביה"ס, שיכבת הנעורים לבי"ס אזורי, שיכבה בינונית, ואולי גם צעירה, תצורף מכיתות אזוריות שכנות ... מזל שהיה לנו כוח למשוך 50 שנים, את השנה ה 48 – 49 – 50 בבית. סוף. מכאן ואילך ספירה חדשה – הכל מישתנה מבית – גם ביה"ס – הנכדים שלכם – אתם תנהלו קיבוץ קצת אחר. יותר קשה, יותר מורכב. הלוואי וישאר קיבוץ ורוח הבנאי נושבת בין קירותיו –

המסיבה: טקס: שניים מכל מחזור עם נס-דגלון על הבמה – כמו חלום מארץ האגדות, ודורית – יחזקאל כתבו פיזמון חדש: השרשרת נמשכת. והמורים והמטפלות כולן - מאז ועד היום - על הבמה. אותי כיבדו לשאת את דגל הקבוצה ואת עמיחי - את דגל ביה"ס.

כל שאמרתי במיקרופון: לחיי המורים והמטפלות והמדריכים כולם
לחיי בוגרי כל המחזורים
לחיי בית-הספר המקומי שלנו
לחיי בית-השיטה

חזק חזק ונתחזק!

והדשא מלא (מלא! מלא!) בקהל צעיר.
איני זוכר דשא מלא כזה – היה חג בלב (בלי זיקוקין-די-נור), הייתה הרגשה של חג
אסיף, מלוא הטנא, הבטחה חינוכית. גאווה. הולם לב –

אני מאושר שזכיתי לרגע, לשעה זו וכזו. חשתי בניצחון הדרך. עד כאן.
חבל שנעדרו מחנכים שהיה להם לב ויד בעיצוב מערכת החינוך שלנו, כמו:
בנימין גלעד, מנחם אורן, זיוה ארנון, חנה כרמי, אלינקה אלף, זכרונם לברכה!

*

וודאי יערכו בקרוב את סרט הווידאו שצולם – ואז יישלח אליכם.

לחיים!

אבא